

- megállapításra került a 2021. évi munkaterv;
- elfogadtam Nagyszékely Községi Önkormányzat 2021. évi programnaptárát;
- a Nagyszékely Községi Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező, Nagyszékely, Táncsics u. 6. szám alatt lévő ingatlan bérleti szerződésének 2021. december 31-ig való meghosszabbításáról döntöttem;
- a horvátországi földrengés károsultjainak támogatásáról hoztam döntést;
- a Tamási Önkormányzati Tűzoltóság 2020. évi szakmai beszámolóját és a velük kötendő 2021. évi támogatási szerződést fogadtam el;
- tizenhat lakásfenntartási települési támogatás és négy rendkívüli települési támogatás megítéléséről döntöttem.

 $a, b,$

„A HELYSÉG KALAPÁCSA”	március 28.	vasárnap
KULTÚRHÁZAK ÉJJEL-NAPPAL	április 9–10.	péntek–szombat
FÖLD NAPI KIRÁNDULÁS	április 24.	szombat
GYERMEKNAP	május 29.	szombat
FALUNAP	július 24.	szombat
KENYÉRSÜTÉS ÉS -ÁLDÁS	augusztus 20.	péntek
SZÜRETI FELVONULÁS ÉS BÁL	szeptember 18.	szombat
IDŐSEK NAPJA	október 1.	péntek
BÚCSÚ BÁL	október 30.	szombat
FALUKARÁCSONY	december 17.	péntek

[illegible]

A legidősebb beköltöző

Korábban is járt már itt többször, mivel lánya, Reinhardt Henrikné bő huszonöt évig Nagyszékelyben élt. Évtizedekig Szekszárdon lakott, tavaly májusban viszont Nagyszékelybe költözött. Jelenleg ő községünk harmadik legidősebb lakója. Még ma is szívesen „motyog” a kertben. **Halász Ferencné Takács Margitot** – Margit nénit – az életéről kérdeztem.

Hol született? Hogyan került Szekszárdra?

Mezőkövesden születtem 1931. január 17-én. Anyukám meg apám meghalt, azért kerültem én ide le Mezőkövesdről. Zavaros volt az a világ a háború után. Olyan szegénység volt, olyan gazdátlan volt minden. A nagynénémék hoztak el Dunapatajra '47-ben. Ők kertészek voltak, három hold bolgárkertjük volt itt.

A bálban ismerkedtünk meg a párommal. Egyszer annyira haza akart kísérni, és akkor engedtem. Aztán mindig hazakísért a bálból. Majdnem egy év múlva összeházasodtunk, Szekszárdra költöztünk. Egy év múlva született a fiam, azután meg a kislányom.

A férjemnek lova volt, meg földje, azon dolgoztunk. Később a varrodába mentem, mikor özvegyen maradtam. Az uram ötvennyolcban ment el... Három éves volt a kislányom. Azóta magam vagyok a gyermekeimmel. Megvoltunk szépen idáig.

Összeszámoljuk az utódokat?

Két gyermekem van, három unokám és öt dédunokám. Tudja, valamikor régen nem gondoltam, hogy én megérem ezt a kort! Aztán itt vagyok, 90 évesen!

Gratulálunk hozzá, és jó egészséget kívánunk!

*Szilvási Andrásnénak születésnapja és névnapja alkalmából
sok boldogságot és sok egészséget kíván: Erzsí*

A szelektív hulladékgyűjtésről

Nagyobb városokban már az ókorban is komoly gondot okozott a szemét és a szerves hulladék kezelése. Vidéken élő déd- és ükszüleinknek azonban nem voltak ilyen jellegű problémái. A növényi hulladékot és az ételmaradékot valamelyik háztáji jószág mindig megette, a ruhákat végtelenségig foltozták. Néhány nagyobb csont, törött edény vagy szerszám végezte csupán a szemétdombon. Az 50-es, 60-as évektől robbanásszerűen megnőtt a műanyagok mennyisége a háztartásokban, szemétszállítás azonban még nem volt. Nem meglepő hát, hogy a gyanútlan kertművelő tejeszacskókat, cipőket, fröccsöntött játékdarabokat bányászik elő faültetés közben a kert rejtett szegletéből. Bónuszként találhat még törött üveget, elemet, orvosságosfiolák maradványait.

Ma már működik szemétszállítás a kisebb településeken is, így nem a kertvégekben depózzuk a kidobásra ítélt dolgokat, hanem erre szakosodott telephelyeken. Feltételezve, hogy nem úton-útfélen hajigáljuk el őket. A hulladék telepekre való hordása azonban csak a legvégső megoldás az évről évre növekvő, mindent elöntő szemét elleni küzdelemben. A legradikálisabb mód a teljesen hulladékmentes életmódra való átállás lenne. A kettő között még három lépcsőfok van. Újrahasználatnak hívjuk, amikor rendeltetésének megfelelően újra és újra felhasználunk egy tárgyat: például egy befőttesüveget, vagy egy más által megunt ruhát. Újrahasznosítás esetén átalakítjuk a hulladékot, ami már energiabevitelt igényel, és újabb szennyezésekhez is vezet. Mégis van értelme: egy tonna papír újrahasznosításával például 17 fa kivágását lehet kiváltani. Utolsó előtti megoldásként a nem hasznosítható anyagokat hulladékégetőkben használják távhő és villamos energia előállítására. A szelektálás során ide kerülnek a másra nem használható és a túl kicsi, de éghető hulladékok.

Nagyszékelyben évek óta működik szelektív hulladékgyűjtés; idén januárban pedig minden ingatlanhasználó kapott ennek elősegítésére egy külön kukát is. A szelekció szétválogatást jelent, így abszurdnak tűnhet egyazon edényben gyűjteni a különféle anyagú hulladékot. Az újrahasznosítható hulladék azonban praktikus okokból gépi és kézi válogatáson is átesik, így ez nem probléma. Először az apraját választják külön egy rosta segítségével, majd kiválogatják a hasznosítható darabokat. A vasat mágnessel, a többi kézzel. Ami nagyon fontos: lehetőleg ételmaradéktól, zsírtól megtisztítva helyezzük a hulladékot a szelektív kukába. Egyfelől mert így hasznosítható újra, másfelől épp a kézzel történő szétválogatás miatt. Ugyanilyen okból nem gyűjtünk üveget a többi hulladékkal együtt, hiszen az valamilyen ponton úgyis eltörik, sérüléseket okozva a válogatásban dolgozóknak, vagy tönkretéve a gépsort.

Szelektíven gyűjthető anyagok: minden papír. Ami praktisan kötegelhető, azt érdemes a kuka mellett helyezni el, nem kell beleygömszölni. Műanyagok: PET palackok, HDPE jelzésű flakonok (mosószeres vagy

tusfürdős flakonok), műanyag zacskók és fóliák. Fémek: alumínium italosdobozok, konzervdobozok, alufólia. Italosdobozok, flakonok esetében különösen ügyeljünk, hogy ne maradjon bennük folyadék, mert az kárt tehet a bálázó gépsorokban. A PET palackok kupakját mindenképp le kell tekerni, sőt, érdemes külön gyűjteni az erre a célra létrehozott gyűjtőhelyeken (Tamásiban is van ilyen), vagy félretenni jótékony célú kupakgyűjtő akciók segítéséhez. Így valóban támogathatunk velük egy nemes célt; a kukába helyezve viszont ez a méret épp az égetőben végzi.

Nagyszékelyben az újrahasznosítható hulladék elszállítása minden második hétfőn történik, a komposztálható zöldhulladéké pedig minden hónap harmadik vagy negyedik keddjén (a pontos táblázat az újság első oldalán tekinthető meg). Zöldhulladékot a VERTIKÁL sárbogárdi ügyfélszolgálatán beszerezhető, biológiailag lebomló zsákokban lehet kihelyezni, vagy (főként fás szárú növények esetében) legfeljebb 70 cm hosszú és maximum 50 cm átmérőjű kötegekben.

Főlösslegessé vált befőttes- és italosüvegeket továbbra is a településen elhelyezett ilyen célú gyűjtőhelyekre lehet vinni.

A témába mélyen beleásta magát: Arany Beáta Virág

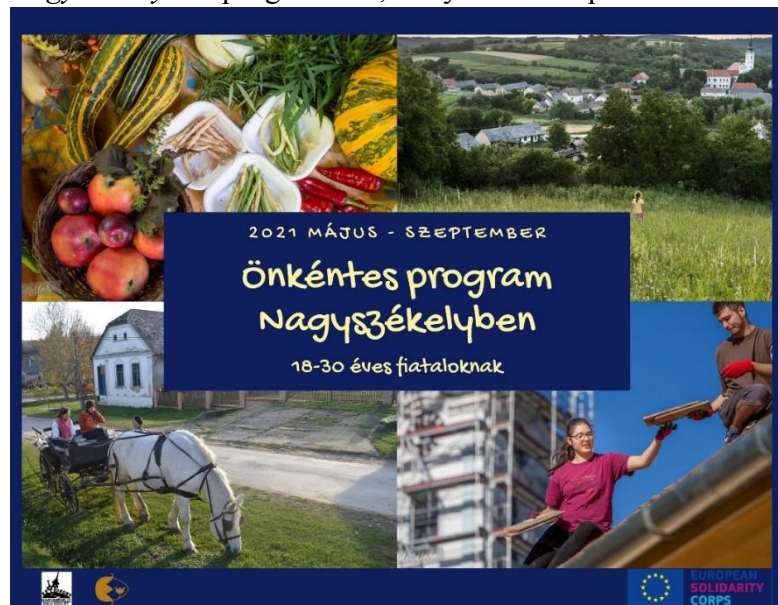
A Két Torony Nagyszékelyi Faluegylet két új programja

fortélyaikat. Ezen kívül készül majd egy kisfilm az újonnan felújított templomegyüttesről is. Célunk, hogy nagyszékelyi példákon keresztül mutassuk be a hagyományos falusi élet körforgását és annak izgalmas részleteit. A témával kapcsolatos beszélgetéseket, bemutatókat is szeretnénk szervezni, ezek megvalósítására reményeink szerint nyáron kerülhet sor. A program támogatója az Agrárminisztérium és a Hungarikum Bizottság. A leendő kisfilmek a Falusi Fortélyok Iskolája YouTube csatornán lesznek elérhetőek, ahol már jelenleg is látható tíz tavaly Nagyszékelyben forgatott alkotás.

2021 májusában elindulhat az *Önkéntesfogadás Nagyszékelyben* programunk, melyet az Európai Szolidaritási Testület támogatásával valósítunk meg. Három

2020. október 25-én egy szabadtéri forgatással kezdődött el *A falu kincsei – filmsorozat és értékmegőrző program*. A Dózsa utcában jártunk az Áldott Menedék portán, ahol kovászos kenyér sült ki a szabadtéri kemencében. Végigkövettük a folyamatot a kemence begyűjtésétől a bevetésen át egészen addig, hogy a ropogós finomság az asztalra került. A program során augusztus végéig tucatnyi új kisfilmet készít el a Falusi Fortélyok Iskolája filmkészítő csapata: Bényi Péter, Bori Dániel és Jagodics Edit. Helyi mestereket és szakértőket kérünk fel arra, hogy mutassák be műhelyüket, portájukat, tudásukat,

18–30 év közötti, határon túli fiatalot várunk a faluba. Az egyik közülük lehet magyarországi résztvevő is. A program öt hónapja alatt a fiataloknak lehetőségük lesz arra, hogy megismerkedjenek a helyi közösséggel, és felfedezzék a természetes életmódot. Számos önellátó jellegű portán fognak segédkezni, és választhatnak, hogy a három fő témából melyikben mélyednek el leginkább: természetszerű kertészkedés, hagyományos állattartás vagy ruhakészítés újrahasznosítással. Ittlétük alatt szállást, ellátást és zsebpénzt biztosít számukra a program. Várjuk a jelentkezőket, a felhívás részletei a falusifortelyok.hu weboldalon találhatóak.

Jagodics Edit

Eccer nézd meg, hogy ki mondta, s aztán, hogy mit mondott

Eccer egy téli estén, mikor már a gyertya es csonkig égett, csak a tűz utója világolt még a nyitott kemenceajtóban, Estánka s Bapó szép csendesén készülődtek az álom mezejire. De valahogy mégse akarózott odaérkezni, s akkor a gyermek, az unoka kéri Bapót, mondana egy mesét.

– De olyan igaz félit, jó-e Bapóm? – kéri Estánka. Bapó egy darabig szabódik, de aztán nekikezd:

Az úgy vót, hogy mikor az ördög már rég nem szógálta a Jóistent, azé' még mindig szólott hezzája, mett ő es onnét jött, a mennyországból. S a Jóisten a társalgást senkivel bé nem szünteti, tudod-e fiam. Eccer, mikor éppe Krisztus urunk a földön járt, s szép fiatalember vót, az ördög nagy ravaszul mondja a Fennvalónak:

– Jaj, ha eccer beszélhetnék a te fiaddal, bizon Isten eltérítném!

A Jóisten csak mosolygott, de aztán mégescsak rea hajlott, hogy Krisztus Urunkot kieressze a pusztába, s ott az ördögvel társalogjék. Ki es menyen Jézus, negyven napig csak elvan, nem találkozik senkivel, s egy falat kenyér nem sok, annyit sem eszik. Ekkor elétoppan az ördög, s mondja:

– Nézzed meg, milyen sok kő van itten, s te azt mind kenyérré tudnád vátoztatni, meg es ennéd s jól es lagnál!

Jézus rea nez szomorkásan, s azt mondja:

– Nem csak kenyéren és vízen él az ember.

Estánka erőst gondolkodik s kérdezi:

– Hát ez mit jelent, Bapóm?

– Aztot, fiam, hogy ki csak a test kenyérével él, s a lelkének nem ad táplálékot, nem több az istállós baromnál.

Bapó egy cseppet hallgat, s oztá folytatja:

Felkapja az ördög Jézust, s felreppenti egy magos toronyba, s mondja neki:

– Ugorj le, nem lesz bajod, mett az angyalok megfognak!

De Krisztus Urunk megint csak szépen válaszol:

– Hejába nem kísértem az én Atyámat.

Megint kérdi a gyermek: Ez mit jelent, Bapó?

– Azt, fiam, hogy ha a rosszcsont pajtásod azt mondja, hogy ugorj bé a kútba, nem ugorsz bé, mert baj lehet belőle, igaz-e?

Bapó megint hallgat egy kicsideg, hagyja Estánkát gondolkodni, s esment folytatja:

Megint felkapja az ördög Jézust, s felviszi egy magos hegyre, szertemutat, s mondja:

– Ládd-e, ez a világ mind az enyém, s ha engem szeretsz, mind neked adom.

Jézus reapillant oldalvást, s legyint.

– Dehogy a tied, Neked is én parancsolok.

A gyermek kérdi:

– Hogy értsem eztet?

Mondja Bapó:

– Estánkám! Eccer nézd meg, hogy ki mondta, s aztán, hogy mit mondott. Hamis embernek hamis a szólása.

A gyermek forgatta magában a tanólságot, s kezdett elpilledni. Bapó mondja szép csendesén:

Az ördög látta, hogy nem bír el a tiszta jósággal. Akkor elkotródott.

Aludjunk mű es! S azzal csendben elaludtak.

Két székelý népmese összevonásából írta:

Gyergyói Noémi

Toronymagasan

Király Ervin bádógosmester maga is alig akarja elhinni, de már az utolsókat koppintja a nagyszékelyi kettős templom nagyobbik tornyának rézlemez fedésén. Az utolsó lemezek

február közepén kerültek fel a torony hagymának nevezett részére, azóta az elmaradt korcolások készültek, illetve a díszítőelemek kerültek a helyükre. A hónap végén kerül vissza a templom főhomlokzatára két kőváza: egy javított eredeti, valamint egy arról készített másolat. Márciusban pedig jelen tervek szerint el lesz bontva az állvány, és ezzel egy időben a toronyóra is elindulhat.

Hiányolja majd a szél zenéjét az állványzat csövein: Arany Beáta

Az újságot kiadja Nagyszékely Község Önkormányzata
7085 Nagyszékely, Táncsics u. 11. Tel.: 74/408-393

Az újság interneten is elérhető a www.nagyszekely.hu honlapon.
Az újság létrejöttét segítette: Arany Beáta Virág, Klubecz Istvánné és az Önkormányzat dolgozói.

Korrektúra: Bori Tamás